

1. tertial 2016

Økonomistatus for Kvam herad per 1. tertial 2016

Kommunelova §47 omhandlar årsbudsjettet si binding for underordna organ i 1. ledd.

2. ledd seier at dersom det skjer endringar i løpet av budsjettåret som kan få påverknad for dei inntekter og utgifter som årsbudsjettet byggjer på, skal administrasjonssjefen gje melding til heradsstyret.

3. ledd seier at dersom heradsstyret får ei slik melding, skal det føreta nødvendige endringar i budsjettet. Det same gjeld når heradsstyret på annan måte vert kjend med forhold som kan medføre vesentleg svikt i inntektene eller vesentleg auke i utgiftene i høve budsjettet.

Innhald

1	Endringar og risikomoment - drift.....	3
2	Endringar og risikomoment - investering.....	6
3	Endringar og risikoelement – balanse.....	8
4	Søknadar om støtte.....	9
5	Politiske vedtekne budsjettjusteringar i perioden januar - april 2016.....	11
6	Økonomisk hovudoversikt - drift.....	12
7	Rammeområda - drift.....	15
7.1	Rammeområde, sosiale kostnader.....	17
8	Økonomisk hovudoversikt - investering.....	18
9	Prosjektoversikt.....	20
10	Statuskommentar til budsjettvedtak, sak 094/15.....	23
11	Vedlegg.....	26

1 Endringar og risikomoment - drift

2015 var eit tøft økonomisk år for Kvam herad med eit rekordstort underskot på 21,1 mnok¹. I det opprinnelege budsjettet for 2016 var det og budsjettert med eit underskot på 4,4 mnok. Underskot knytt til sjølvkostområde (i hovudsak vatn og avlaup), var på 9 mnok. Til trass for eit drifta totalt er i underskot, var det budsjettert med 5,9 mnok til styrking av disposisjonsfond.

Prognosane i 1. tertial viser ei resultatforverring på 5,5 mnok, der sjølvkostområdet utgjer 0,3 mnok. Det vil seia at ny prognose for 2016 er eit underskot på 9,8 mnok. Nok ein gong er det ei nedjustering i prognosane for skatteinntektene (5,2 mnok) og kraftinntektene (netto 1,7 mnok) som gjev kommunen utfordringar. Fallet i skatteinntektene vert kompensert noko med auke i rammetilskot (1,9 mnok) og utbyttet frå BKK AS ser ut til å verta 0,45 mnok høgare enn budsjettert.

Det vert arbeidd med ei rekkje innsparingstiltak i økonomiplanperioden 2016-2019. Målet er enten å auka inntektene eller å redusera utgiftene tilsvarande 40 mnok totalt. Tiltaka er krevjande å få gjennomført, og rådmannen finn det ikkje tilrådeleg å påleggja einingane større innsparingar i 2016. Tvert om er nokre av problemstillingane frå 2015 med overforbruk på straum og vikarutgifter, vidareført i 2016. Samstundes har det kome fram eit par nye problemstillingar på sjukefråværsrefusjonar og brannberedskap i Ålvik. I framlegget i 1. tertial er det foreslått å redusera avsetjing til disposisjonsfond med netto 5,7 mnok.

I tertialen er det gjort nokre administrative endringar som å gå over frå netto- til bruttoføring av kraftsal/-kjøp og bruk av øymerka tilskots- og fondsmidlar. I tillegg er nokre generelle innsparingstiltak konkretisert, og inntekter og utgifter med mottak av flyktingar innarbeidd.

Samstundes med 1. tertial, vert det og lagt fram eit utkast til økonomiplan for 2017-2020 i ei eiga sak, med status for vedtekne innsparingar og nye/endra framlegg til innsparingar.

Frie statlege inntekter

Administrasjonen budsjetterer rammetilskot og skatt ut frå KS² sin prognosemodell. I modellen var skatten rekna til 211,4 mnok og rammetilskot 272,3 mnok. Dette var basert på regjeringa sitt budsjettframlegg, dvs. før budsjettforlik med andre parti og før justering av rammetilskot etter folketal per 01.01.16. I løpet av året er det som regel berre skatteinntektene og inntektsutjamninga som varierer. Resten av tilskotselementa ligg fast dersom det ikkje vert gjort politiske endringar i Revidert nasjonalbudsjett (RNB).

Budsjettforliket gav Kvam 1,1 mnok meir i rammetilskot. I hovudsak på grunn av reversering av utrekket for statleggjering av skatteinnkreving. Prognosen for inntektsutjamninga auka med 0,8 mnok. Totalt auka prognosen for rammetilskotet med 1,9 mnok per 01.01.16.

Per 30.04.16 var det kome inn 63,9 mnok i skatteinntekter, 3,8 mnok og 6,3 % meir enn til same tid i fjor. Skatteinntektene vart på 198,3 mnok i 2015, og opprinneleg budsjett er på 13,1 mnok over dette, som utgjer ein vekst på 6,6 %. Per mars låg Kvam sine skatteinntekter på 90,1% av landsnivået. I 2015 var det på 87,8%.

Ny prognose i 1. tertial er på 206,9 mnok, som tilsvarar ein vekst på 4,3 %. På landsnivå var veksten på 5,4 % per mars. Veksten skuldast at kommunel sin del av skatteinntektene (skattøre) f.o.m. 2016 er auka frå 11,35 % til 11,8 %³.

¹ mnok = millioner norske kroner

² KS = Kommunenes sentralforbund

³ Mesteparten av skatteinntektene går til staten, men 11,8% går til kommunane og 2,65% til fylkeskommunane.

I nasjonalbudsjettet var veksten estimert til 6 % for kommunane. Det er såleis mogeleg at skatteinntektene kan verta høgare enn det som er lagt til grunn i tertialen, men tala frå KS sin prognosemodell er lagt til grunn for budsjettjusteringa.

I RNB som vart lagt fram etter at tertialtala var utarbeidd, viser prognosen ein auke på 0,8 mnok i skatteinntekter og 0,3 mnok i inntektsutjamning. Rådmannen kjem attende til ei evt. ny justering i 2. tertial.

Kraftinntekter

Ishavskraft AS vann anbudet på kraftmekling f.o.m. 01.01.16 (tidlegare Kvam kraftverk AS), og sel kommunen si heimfallskraft (106,6 GWh) og konsesjonskraft (60,9 GWh) til spotpris. Spotprisen kan ha store variasjonar i løpet av året.

Når Kvam kraftverk AS selde krafta for Kvam herad, handterte dei og kjøpet og kommunen mottok nettoen. No handterer kommunen kjøpet sjølv, og har i tertialen gått frå netto til brutto føring for kjøp og sal av kraft. Fordelinga av kraftmengdene for kjøp/sal er ulik i løpet av året, men fast per månad over år. Prisen på kjøp av kraft er fast for heile året, med unntak av energiavgifta.

Per april var krafta seld til 21,89 øre/kWh og 40 % av kraftmengda seld. Prisen kommunen har fått, ligg over områdeprisen i dei 4 månadane. Prognosen for 2016 er på ca 16,1 øre/kWh. Netto låg prognosen 1,7 mnok lågare enn opprinneleg budsjettert, og nivået er teke ned i tertialen.

Løns- og pensjonsutgifter

Dei sentrale forhandlingane for 2016 er ferdige. Normalt skulle det og ha vore lokale forhandlingar til hausten, men det er ingen lokal pott for 90 % av lønsmassen i år. Til gjengjeld skal er det lagt opp til lokale forhandlingar i 2017. Om lag 10 % av lønsmassen har berre lokale forhandlingar.

Forhandlingane har ei ramme på 2,4 % mot budsjettert 2,7 %. Det vil seia at det kan liggja eit innsparingspotensiale i lønsutgifter her, men storleiken vert fyrst kjent etter at ny tariff er lagt inn i lønssystemet. Rådmannen kjem attende til evt. innsparing i 2016 i 2. tertial.

Pensjonsutgiftene er basert på prognosar frå pensjonsleverandørane som vert omgjort til eit prosentpåslag på lønsmassen. I tertialen er pensjonsutgiftene teke ned med 6,6 mnok, medan premieavviket aukar med 4,5 mnok.

Kommunen betaler ut full løn til sjukemelde arbeidstakarar, og får refundert det som overstig 16 dagar. Men det er ein del avgrensingar på refusjonen, og den ligg under 100%. Etter ein gjennomgang av sjukelønsrefusjonane, er fleire refusjonskrav tapsført. Gjennomgangen er ikkje ferdig, men inntektene er redusert med 1 mnok i 1. tertial.

Rentenivå

Lånebehovet for 2016 var opprinneleg på 195,7 mnok. Ubrukte lånemidlar var per 31.12.2015 på 116,3 mnok, det vil seia at kommunen si låneramma var på 79,4 mnok. Så langt er det teke opp lån på 56 mnok. I løpet av 1. tertial er lånebehovet auka med 18,1 mnok, og det er behov for å ta opp ytterlegare 41,5 mnok i lån i 2016. Rådmannen avventar til 2. tertial med evt. endring av lånevedtak, då det erfaringsmessig er tidsforskyvingar i investeringsprosjekt om hausten. Evt. auke i låneopptak vil medføra auka avdragsutgifter i drifta på ca 0,3 mnok.

Vekta gjennomsnittrente var per 30.04.16 2,18 % mot 2,35 % per 31.12.15. Den totale lånegjelda er i 2016 komen over 1 milliard kroner etter at det er teke opp 10 mnok i Husbanklån og 56 mnok i andre lån. Dei to nye låna har rente på 1,693 % og 1,217 %. I tillegg er det refinansiert eit lån på 164 mnok til 1,28 % (før 1,82) og eit Husbanklån på 6,2 mnok til 1,689 % (før 3,1). Lånet på 56 mnok skal refinansierast hausten 2016 samstundes med eit lån på 73 mnok med 3,65 %.

Rentebindingstida har minka frå 2,38 år per 31.12.15 til 2,14 år per 30.04.16 på grunna av kortare binding (12 månader) på refinansieringa på 164 mnok og 7 månader for lånet på 56 mnok. Lengda på bindinga vert vurdert i kvart tilfelle ut frå marknadssituasjonen og låneportefølgjen til kommunen. På

grunn av kommunen sitt høge gjeldsnivå, har rådmannen inngått ein del rentebindingar, og vil vurdera å auka tida for refinansieringane som skal gjerast til hausten. Det er mogeleg renteutgiftene kan verta noko lågare enn budsjettet, men rådmannen avventar til 2. tertial med å gjera evt. endringar.

Kvam herad plasserer likvide midlar frå fond og ubrukte lånemidlar i bankinnskot og direkteeigde rentebærande verdipapir utstedt av norske sparebankar. Per 30.4.16 utgjorde portefølgjen i verdipapir 214,6 mnok. Avkastninga er 1,17 % per 30.04.16 og estimatet for 2016 er på 3,5 mnok, 0,3 mnok under budsjettet. Rådmannen avventar evt. justering til 2. tertial.

Kommunen nyttar BCM til forvaltning av gjeld og aktiva i tråd med kommunen sitt finansreglement, sjå vedlagt rapport. Reglementet skal reviderast i løpet av fyrste året for nytt heradsstyre, og kjem opp som eiga sak i september.

Innsparingskrav og -tiltak

Det vart laga ein plan for å ta ned drifta med 40 mnok per år i samband med økonomiplanen for 2016-2019. Nokre av tiltaka er generelle og enkelte av summane er sett ut frå kva kommunen må få til, og ikkje ut frå nøyaktige kalkylar. Det er difor eit pågåande arbeid å realisera innsparingane, og å konkretisera dei generelle tiltaka. Og å koma på nye, når ein ser at tiltaket ikkje gav venta innsparing, eller nye utfordringar oppstår. Ein del av tiltaka tek tid å få på plass. Eit av dei mest nytta tiltaka er difor å halda stillingar vakante. Det kan medføra at tilbodet av ei teneste vert lågare enn det som elles ligg til grunn i budsjettet fordi det tilfeldigvis kom ei ledig stilling her.

Så langt i 2016 er det gjort nokre permanente innsparingar i administrasjon og tekniske tenester, og ein del mellombelse. Innsparingar innanfor oppvekst er forventa å falla på plass i 2. tertial, mellom anna på grunn av at eit stort kull går frå barnehage til skule. Dei største utfordringane så langt, ligg innanfor helse- og omsorgstenester, der i tillegg vikarforbruket så langt er høgt. Det var og ei utfordring i 2015. Overforbruk på straum og veglys var òg ei utfordring i fjor. Ulike tiltak er planlagt for å unngå tilsvarande i år. Blant anna vil ikkje veglys verta reparert når ramma for 2016 er brukt opp.

Enkelt saker

Sjølv om kommunen har budsjetttrammer på 761 mnok, er marginane likevel så små at enkelt saker er utfordrande å handtera. I 1. tertial har det til dømes kome fram at Elkem Bjølvefossen ikkje har fakturert kommunen for sin brannberedskap og utrykning. Det vil seia at det kjem ei rekning for 3 år i 2016. Kommunen har ikkje fått tid til å kontrollera fakturagrunnlaget endå, men så langt føreligg det rekningar på om lag 1 mnok. Elles er barnevernssaker, ressurskrevjande brukarar og ras typiske enkelt saker som kan gje kommunen ekstra utfordringar i løpet av eit år. Det er ikkje budsjettet med nokon reserve eller pott til desse tilfella, og det er heller lagt vekt på å jobba mest mogeleg førebyggjande for å unngå slike enkelt saker.

Flyktnings situasjonen

Per 1. tertial har kommunen teke i mot 4 flyktingar. I 2015 busette Kvam herad 32. 6 av desse flyktingane kom på «2016-kvoten». Kvam herad har hatt hus klare, men så langt i år har det vore vanskeleg å busetja flyktingar fordi dei som sit på mottak manglar vedtak frå UDI.

Dei fleste som sit på mottak er menn, men mange har familie i heimlandet. Per 1. tertial var ikkje overføringsflyktingar fordelt på kommunane. Her kan det verta aktuelt å busetja ein familie.

NAV Kvam arbeider med å få gjort introduksjonsprogrammet for flyktingar til eit heilårleg, fulltidsprogram. For å få til dette, er det viktig å få på plass fleire språkpraksisplassar i kommunen og hjå andre næringsdrivande.

I HST-021/16 vedtok heradsstyret å busetja 8 einslege mindreårige flyktingar (EMF) over 15 år og 2 under 15 år i 2016. Kommunen arrangerer eit informasjonsmøte for innbyggjarane 25. mai om korleis kommunen skal ta i mot einslege mindreårige flyktingar.

Budsjettet er justert i 1. tertial for mottak av flyktingar i tråd med opprinneleg budsjettvedtak og for eige vedtak om mottak av einslege mindreårige flyktingar.

2 Endringar og risikomoment - investering

Det meste av investeringsbudsjettet gjeld spesifikke investeringsprosjekt. Det kan verta relativt store endringar i årsbudsjettet på grunn av endringar i tidspunkta for gjennomføring av prosjekta.

Utanom investeringsprosjekt, ligg kjøp og sal av eigedomar, aksjar, formidling av Husbanklån, utlån av eigne midlar og eigenkapitalinnskot til KLP i investeringsbudsjettet.

Nye investeringsprosjekt skal i størst mogeleg grad handsamant i budsjett/økonomiplan. Hastesaker vert handsama i tertial, eller som enkeltsak ved heilt spesielle høve. Det same gjeld for utviding av prosjektrammer. I denne tertialen er det foreslått nokre endringar i rammer, innarbeidd tidlegare vedtak og foreslått 5 nye investeringsprosjekt.

Nye prosjekt i tertialen:

P37162 – Dagsenter Strandebarm, 1 mnok inkl. mva.

P37163 – Dagsenter Øystese, 0,8 mnok inkl. mva.

P37164 – Dagsenter Ålvik, 1,4 mnok inkl. mva.

Kommunen har i nokre år motteke øyremerka tilskotsmidlar til dagsenter for demente i Strandebar, Øystese og Ålvik. Midlane er samla opp på bundne driftsfond, og er i tertialen foreslått brukt til finansiering av investeringane. Nokre av midlane er brukt til driftstiltak, men det er eit vilkår for tilskota at dei ikkje skal nyttast til ordinær løn. Midlane skal bl.a. brukast til troskykkje, ergometersyklar med filmvising og opparbeiding av uteområde (sansehagar).

P61170 – VA-leidning Kvammapakken (Evighetssvingen – Tolo) – Dette er eit av fleire VA-prosjekt i samband med Kvammapakken, no på strekkja «Evighetssvingen – Tolo). Totalt er det estimert 11 mnok, med 1 mnok til oppstart i haust, og 10 mnok i 2017. Prosjektet er foreslått finansiert med gebyrfinansiert lån.

P62165 – Infrastruktur industriområde Sandvenhagen – Kommunen har nyleg seld ei tomt i industriområdet, og må få på plass infrastruktur til dette området, og til vidare for å få tilgang til nye område for sal. Kostnaden er rekna til 1 mnok eksl. mva., og foreslått finansiert med lån.

Tidlegare vedtak innarbeidd i tertial:

P60134 – Familie- og læringscenter er utvida med 21,3 mnok inkl. mva., finansiert med lån og fond, i tråd med vedtak.

P60168 – Toloheimen – tilbygg, er innarbeidd med 12,4 mnok inkl. mva., finansiert med lån og statlege tilskot.

P60169 – Øysteseheimen – tilbygg, er innarbeidd med 3,4 mnok inkl. mva., finansiert med lån og statlege tilskot.

P61102 – Vassleidning Torpe, vidareføring er utvida med 0,8 mnok til 9,3 mnok, finansiert med lån.

P61148 – Vassleidning Torpevegen, veg- og murarbeid er utvida med 1,625 mnok til 7,8 mnok, finansiert med lån.

P62153 – Oppgradering av område/bygg teknisk Sandven er utvida med 8 mnok inkl. mva. til 10,5 mnok, finansiert med lån.

I tertialen er det foreslått å utvida rammene til følgjande prosjekt:

P60159 – VA-leidning Kvammapakken (Øystese sentrum – Stonde) er foreslått auka med 1,1 mnok til 4,3 mnok for å dekkja omlegging av VA-leidning (0,3) og bygging av kulvert (0,8). Auken vert dekkja med auke i låneopptak.

P61116 – Sanering Norheim er forslått auka med 0,57 mnok til 1,5 mnok, finansiert med lån. Det må gjerast fleire saneringar på Norheim, men rådmannen kjem attende til desse i samband med nye VA-planar.

P61120 – VA-leidning kvammapakken (Skipadalen-Tolo) er foreslått utvida med 6,5 mnok til 11,65 mnok, finansiert med lån.

P61152 – Netelandsbrua er foreslått auka med 0,75 mnok til 3 mnok for å utvida prosjektet til å leggja vassleidning over brua, finansiert med lån.

P61159 – VA-pumpestasjon ved Fartøyvernssenteret er foreslått utvida med 0,5 mnok til 2 mnok, for å dekkja tilstøytande VA-arbeid knytt til pumpestasjonen. Finansiert med auka lån.

P61168 – Sigevatn Tolomarka er foreslått utvida med 2 mnok til 2,5 mnok, finansiert med lån.

Andre prosjektendringar:

P61164 – VA-sanering Øystese sentrum/vest har fått nytt namn, og ramma på P61081 Utsleppsanering Evjo, er lagt inn i P61164.

P61111 – Oppgradering hovudreanseanlegg avløp er forskyvd med 6,7 mnok.

P61113 – Oppgradering av eksisterande vassverk i Kvam er forskyvd med 0,75 mnok.

P61114 – Oppdatering vassforsyningsplan er forskyvd med 0,5 mnok.

P61115 – Sanering VA Skutlalia er forskyvd med 1,8 mnok.

P61117 – Oppdatering avløpsplan er forskyvd med 0,5 mnok.

P61118 – Reserverforsyning vatn er forskyvd med 0,9 mnok.

P61151 – Kryss Tolo – Buspareklubben er forskyvd med 0,4 mnok.

P61154 – Sanering Norheimsund (Haldeplassen – Straumen) er forskyvd med 0,35 mnok.

P61165 – Opning av dam på Solhaug er framskunda med 0,125 mnok.

P62152 – Rømingssveg rådhuset er forskyvd med 0,5 mnok.

3 Endringar og risikoelement – balanse

Kommunen forvalta egedelar for om lag 2,5 milliardar (mrd) per 31.12.15, der om lag 1,2 mrd var faste eigedomar, anlegg og utstyr. Dei største postane var føremålsbygg som sjukeheimar, omsorgsbustader, skular og barnehagar. Rådmannen har skrive ned nokre anlegg i samband med riving og sal tidlegare. Skulen i Ålvik vil truleg verta delvis nedskriven i 2016 (bokført verdi 1,3 mnok). Pensjonsmidlane er den nest største posten (0,8 mrd) og deretter obligasjonar på 0,2 mrd. I tillegg har kommunen eit premieavvik⁴ på 83 mnok. Pensjonsmidlane vert forvalta av pensjonsleverandøren KLP og obligasjonane av Bergen Capital Management.

Kommunen sine aksjar/andelar var per 31.12.15 verdsett til 78 mnok, og er klassifisert som anleggsmiddel då midlane er plassert i selskap som kommunen har ei næringspolitisk eller samfunnsmessig motivasjon for å engasjera seg i. Dei største postane er i Kvam kraftverk AS (10), BKK AS (50,6) og eigenkapitalinnskott i KLP (16,5). Postane ligg inne til kjøpsverdi, men i samband med årsskiftet skal kommunen vurdere om verdien skal nedskrivast. Det er ikkje høve til å skriva opp anleggsmiddel til marknadsverdi. Etter fleire nedskrivningar i 2015, ser ikkje rådmannen at det er sannynleg med andre, større nedskrivningar i 2016.

Vidare utlån av Husbanklån (startlån) til private låntakarar var per 31.12.2015 på 49 mnok. Kundekrav og kortsiktige krav på 59 mnok. Nokre av desse krava går tapt i løpet av året, og det er sett av eit estimert tap på krav i rekneskapen.

På motsatt sida i balansen utgjer langsiktig gjeld 1,9 mrd, der 1 mrd er kalkulert pensjonsforplikting. Eigenkapitalen til kommunen har fondsmidlar på 0,1 mrd og på kapitalkonto⁵ 0,3 mrd. Anna kortsiktig gjeld er på 0,1 mrd.

---

⁴ Premieavviket er differansen mellom netto pensjonskostnad og innbetalt premie.

⁵ Kapitalkontoen har ein heilt spesiell funksjon i kommunerekneskapen. Saldoen viser i hovudsak kommunen sin samla eigenfinansiering av anleggsmidlar.

4 Søknadar om støtte

Kvam herad mottok jamleg søknader om støtte. Søknader vert generelt vist til politisk handsaming i samband med budsjett/økonomiplan, og ikkje handsama i tertialar eller i enkeltsaker. Dette fordi søknader om støtte stort sett går av kommunen sine ordinære driftsmidlar, og ved handsaming av enkeltsaker får ein ikkje eit heilheitleg bilete av politisk prioritering av driftsmidlane til kommunen. Slik den økonomiske stoda til kommunen er, vil tilskot til eksterne aktørar medføra ytterlegare krav til innsparingar i årsverk i drifta.

Søknader til ordinære støtte- og tilskotsordningar vert handsama for seg, innanfor eigne retningslinjer og budsjetttrammer.

Strandebarm båtlag

Strandebarm båtlag har søkt om kr 302.050 til dekking av kostnader med veg og asfaltering i samband med ny småbåthavn i Strandebarm. Havna er regulert for ca. 100 faste plasser, slik at søknadssummen per plass for privatpersonar som er medlem i laget, utgjer ca kr 30.000. Søknaden var med som notat i budsjetthandsaminga for 2016, men det er i etterkant stilt spørsmål om søknaden vart handsama rett. Rådmannen legg den difor fram på nytt i tertialen til politisk handsaming. Rådmannen si tilråding er ikkje endra. Dette er ei økonomisk støtte til privatpersonar, og ikkje innanfor kommen si kjerneverksemd. Under er eit utdrag frå notatet som er lagt ved tertialen (det same notatet som i budsjetthandsaminga):

Båtlaget sine plikter etter avtalen var klare, og kostnadsbiletet med krysset lett å forutsjå for båtlaget på avtaletidspunktet. Det var ikkje søkt om økonomisk støtte i forkant av arbeidet. Tvert om, vart det først søkt om støtte etter at båtlaget hadde avvist å utføre sine plikter etter avtalen. Rådmannen meiner derfor det er uheldig og lite pårekneleg for kommunen dersom ein i etterkant skal risikere omkamp knytt til inngåtte avtalevilkår. Sett saman med den økonomiske ståda i Kvam herad, finn Rådmannen derfor ikkje å kunne tilrå støtte til Strandebarm Båtlag i dette høvet.

Søknad om bankgaranti til bygging av idrettsanlegg

Kommunar har høve til å gje garantiar, men det medfører ein risiko for økonomisk tap. Kommunale garantiar er difor regulert i kommunelova § 51. Det er forbode å gje garantiar til næringsverksemd. Garantiar over 0,5 mnok krev statleg godkjenning. Garantiar skal i utgangspunktet ikkje førast i rekneskapen, dersom dei ikkje må innløyast. Dersom garantien må innløyast, vert den handsama som eit lån. Søknader om garantiar skal difor handsamast på same måte som lånesøknader. Opplysningar om kva garantiar kommunen har stilt, kjem fram i note til balansen i årsmeldinga. Kvam herad har stilt garanti for BIR AS og Kvammapakken AS. Kommunen har tidlegare ikkje stilt bankgarantiar for lån til frivillege organisasjonar.

Det kom fleire søknader om forskottering av spelemidlar i samband med økonomiplanen for 2016-2019. Dei fleste vart avslått med grunngjeving i kommunen sin utfordrande økonomiske situasjon. I 2016 har nokre av søkjarane kome attende med spørsmål om bankgaranti for heile eller deler av summen. Vanlegvis kan idrettslaga få lån i banken når dei har fått stadfesting frå departementet.

Rådmannen har tidlegare avslått søknad om garantiar i brev til laga, då dette krev politisk godkjenning, og må takast i samband med budsjetthandsaming, eller unntakvis i ein tertial. Rådmannen har fått følgjande søknader om bankgarantiar:

1. Norheimsund fotball skal skifta kunstgraset på banen i Norheimsund, og har søkt om 2 mnok i bankgaranti. Dei har førebels ikkje søkt om spelemidlar, som truleg vil verta på 1 mnok. Graset er i dårleg stand, og må skiftast så snart som mogeleg. Det kan ta fleire år (3?) før spelemidlane vert utbetalt.

2. Norheimsund og Øystese skytterlag har tidlegare bedt om 2 mnok i bankgaranti til vidare arbeid med ny skytebane i Vangdalsåsen. Etter å ha skaffa 1,5 mnko i private tilskot og redusert utgiftene, samt fått tilsagn om lån på 1,5 mnok frå banken, ber dei no om 0,5 mnok i bankgaranti. Garantisøknaden kjem etter krav frå banken. Skytterlaga har fått førehandsgodkjent søknader om 2 mnok i spelemidlar til 100m og 200m riflebanar, som dei håpar vert utbetalt i 2017/18.
3. Ålvik idrettslag vil leggja kunstgras på idrettsbanen i Ålvik. Laget har fått tildelt spelemidlar. Dei har tidlegare bedt om ein garanti på 0,5 mnok påvente av spelemidlar, men har ordna finansiering på annan måte. Dersom andre lag får bankgaranti, vil dei koma med ein ny søknad for å prøva å forbetra lånevilkåra sine.

Kommunen har satsa mykje på idrettsanlegg og –hallar, både gjennom tilskot til private og bygging av egne. Det er krevjande å oppretthalda struktur og nivå på anlegga. Det vert lagt ned mykje frivillig arbeid og det er ei rekkje tilskotskjelder som lag/organisasjonar nyttar seg av.

Til trass for mange anlegg, er det ynskje om fleire, eller utbetring/oppgradering av eksisterande. Alle føremåla ovanfor er gode i idretts- og folkehelsesamanheng, men ikkje lovpålagde kommunale oppgåver.

Det vil vera knytt økonomisk risiko og administrasjon til å innvilga garantiar. Kvam herad har ikkje innvilga bankgarantiar til slike føremål tidlegare. Dersom kommunen opnar for dette, kan det koma fleire slike søknader framover. Krav og forventningar til likehandsaming både frå laga og forventingar til kommunale garantiar frå bankar, vil samla sett gje kommunen ei ekstra økonomisk bær. Skal kommunen gje slike garantiar, må dei og handsamast på lik linje med lån, og det vil krevja ein del administrasjon til handsaming og oppfølging av garantiane. Overstig garantiane 0,5 mnok, skal dei tillegg godkjennast av fylkesmanne. Rådmannen vurderer det difor slik at i den situasjonen kommunen er i no, må kommunen bruka ressursane i størst mogeleg grad på kommunen sine kjerneoppgåver, og at søknadane vert avslått.

5 Politiske vedtekne budsjettjusteringar i perioden januar - april 2016

Tabellen under viser vedtak med økonomiske konsekvensar som er gjort av Kvam heradsstyre og formannskapet i perioden januar - april 2016. Vedtaka er innarbeidd i tertialen.

Møte dato	Saksnr.	Sakstittel	Vedtak i kr	Finansiering
09.02.2016	HST-009/16	Samlokalisering av FDV Bygg og Kommunalteknikk på Sandven	8.300.000	P62153 – Oppgradering område/bygg teknisk Sandven finansiert med lån
15.03.2016	HST-020/16	Lokalisering av Kvam familie- og læringscenter	21.300.000	P60134 – Familie- og læringscenter er utvida med 33,8 mnok inkl. mva, finansiert med mva. kompensasjon, 10 mnok frå Bustadfeltfond og 17 mnok i lån.
15.03.2016	HST-021/16	Mottak av einslege mindreårige flyktningar	0	Mottak av 16 mindreårige flyktningar. Inntekter og utgifter er innarbeidd i tertial.
15.03.2016	HST-022/16	Oppretting av nye institusjonsplassar i helse og omsorg	15.800.000	Nye institusjonsplassar på Øysteseheimen og Toloheimen er finansiert med mva. kompensasjon 3,2 mnok, tilskot på 7 mnok og lån 5,7 mnok.
15.03.2016	HST-031/16	Kommunal stønad til utgreiing av Hordalandsdiagonalen	300.000	Finansiert med kompensasjonsmidlar.
15.03.2016	HST-033/16	Ålvik skule – alternative byggemetodar	0	Evt. innsparing vert innarbeidd i 2. tertial.
22.04.2016	FSK-027/16	Torpevegen – gjenstående arbeid og opsjon 2016	2.100.000	P61102 og P61148 er utvida med 0,8 og 1,3 mnok, finansiert med lån.
04.05.2016	FSK-044/16	Ytterlegare løyving til rassikring Torpevegen	Inntil 20.000	Ikkje innarbeidd då arbeidet truleg kan gjerast innanfor gjeldande rammer.
10.05.2016	HST-043/16	Evaluering av tilskot til Høgskuleutdanning i Hardanger	80.000 x 5 år	Finansiert med næringsfond.

6 Økonomisk hovudoversikt - drift

Økonomisk hovudoversikt – driftsbudsjett 2016, endringer i 1. tertial. Tal i 1.000

A. ØKONOMISK OVERSIKT - DRIFT, INKL. PROSJEKT						
DRIFTSINNTEKTER	Rek 2016, April	Opph.bud 2016	Budsjett 2016 etter 1. tertial	Forbruk h.i.å %	Endring i 1. tertial	
LN01 Brukarbetalingar	7 138	24 790	24 790	28,8 %	0	
LN02 Andre sals- og leigeinntekter	22 871	49 928	62 228	36,8 %	12 300	
LN03 Overføringer med krav til motyting	20 321	74 792	79 017	25,7 %	4 225	
LN04 Rammetilskot frå staten	103 881	272 332	274 243	37,9 %	1 911	
LN05 Andre statlege overføringer	14 828	33 600	52 100	28,5 %	18 500	
LN06 Andre overføringer	344	9 410	5 610	6,1 %	-3 800	
LN07 Skatt på inntekt og formue	61 429	211 401	206 907	29,7 %	-4 494	
LN08 Eigedomsskatt	21 125	43 000	42 300	49,9 %	-700	
LN09 Andre direkte og indirekte skattar	0	3 900	4 062	0,0 %	162	
LN10 Sum driftsinntekter	B	251 938	723 153	751 256	33,5 %	28 104
DRIFTSUTGIFTER	Rek 2016, April	Opph.bud 2016	Budsjett 2016 etter 1. tertial	Forbruk h.i.å %	Endring i 1. tertial	
LN11 Lønsutgifter	145 583	403 660	410 587	35,5 %	6 967	
LN12 Sosiale utgifter	42 949	111 563	110 616	38,8 %	-948	
LN13 Kjøp av varer og tenester som inngår i kommunal tenesteproduksjon	30 214	88 715	92 422	32,7 %	3 667	
LN14 Kjøp av tenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	13 536	40 383	43 732	31,0 %	3 348	
LN15 Overføringer	22 983	48 089	69 060	33,3 %	20 971	
LN16 Avskrivningar	0	39 779	39 779	0,0 %	0	
LN17 Fordelte utgifter	-12	-4 718	-4 718	0,2 %	0	
LN18 Sum driftsutgifter	C	255 253	727 471	761 477	33,5 %	34 006
LN19 BRUTTO DRIFTSRESULTAT	D=B-C	-3 314	-4 318	-10 221	32,4 %	-5 902
EKSTERNE FINANSTRANSAKSJONER	Rek 2016, April	Opph.bud 2016	Budsjett 2016 etter 1. tertial	Forbruk h.i.å %	Endring i 1. tertial	
LN20 Renteinntekter, utbytte og eigaruttak	1 482	15 550	16 000	9,3 %	450	
LN21 Gevinst finansielle instrumenter	0	200	200	0,0 %	0	
LN23 Sum eksterne finansinntekter	E	1 482	15 750	16 200	9,1 %	450
LN24 Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter	10 905	23 133	23 133	47,1 %	0	
LN25 Tap finansielle instrumenter	139	200	200	69,5 %	0	
LN26 Avdragsutgifter	3 625	32 250	32 250	11,2 %	0	
LN28 Sum eksterne finansutgifter	F	14 669	55 583	55 583	26,4 %	0
LN29 Resultat eksterne finansieringstransaksjoner	G=E-F	-13 187	-39 833	-39 383	33,5 %	450
LN30 Motpost avskrivningar	0	39 779	39 779	0,0 %	0	
LN31 NETTO DRIFTSRESULTAT	I	-16 501	-4 373	-9 825	168,0 %	-5 452
AVSETNINGAR	Rek 2016, April	Opph.bud 2016	Budsjett 2016 etter 1. tertial	Forbruk h.i.å %	Endring i 1. tertial	
LN33 Bruk av disposisjonsfond	500	2 069	2 149	23,3 %	80	
LN34 Bruk av bundne fond	1 159	22 756	25 294	4,6 %	2 538	
LN35 Sum bruk av avsetningar	J	1 659	24 825	27 443	6,0 %	2 618
LN36 Overført til investeringsrekneskapet	0	0	200	0,0 %	200	
LN38 Avsetningar disposisjonsfond	0	7 949	2 140	0,0 %	-5 809	
LN39 Avsetningar til bundne driftsfond	66	12 503	15 278	0,4 %	2 775	
LN40 Sum avsetningar	K	66	20 452	17 618	0,4 %	-2 834
LN41 Regnskapsmessig meirforbruk/mindreforbruk	L=I+J-K	-14 908	0	0	0	

Kommentar til tabell (tal i 1.000 i tabell):

Sum driftsinntekter er auka med 28,1 mnok i forhold til opphavleg budsjett 2016

LN02 – Grunnen til den store auken på 12,3 mnok er at konsesjonskraft tidlegare har vore ført netto, medan den no vert ført brutto. Netto er det ein reduksjon på konsesjonskraft på 0,3 mnok.

LN03 - Forventa inntekt på sjukelønsrefusjon er redusert med 1,0 mnok. Statleg tilskot er auka med 4,8 mnok på grunn av mottak av einslege mindreårige flyktningar. Overføringar og øyremerka tilskot frå staten er auka med 3,4 mnok. I justert budsjett er det gjort konkretisering av tidlegare uspesifiserte krav på tilskotsauke, dette gjev her ein inntektsreduksjon på 2,1 mnok. Mva kompensasjonssinntekt er redusert med 1,0 mnok. I statsbudsjettet vart det igjen føreslått statleg gjering av skatteoppkrevjarfunksjonen. Dette er trekt tilbake og medfører dermed at budsjettetert reduksjon i sal til andre kommunar vert reversert.

LN04 – Inntektsutjamnade rammetilskot (1,1) og ordinært rammetilskot (0,8) er auka med til saman 1,9 mnok.

LN05 - Inntekt på heimfallskraft, som tidlegare har vore ført netto, er auka med 13,5 mnok fordi det no vert ført brutto. Netto er det ein reduksjon på heimfall på 1,4 mnok. Ytterlegare inntektsauke på 5,0 mnok er konkretisering av tidlegare uspesifiserte innsparingskrav.

LN06 – Sal av konsesjonskraft er flytta til LN02 med 4,1 mnok. Overføringar frå fylket er auka på grunn av motekne spelemidlar til private lag på 0,3 mnok.

LN07 - Skatteinntektene er redusert med 4,5 mnok.

LN08 - Eigedomskatt på næring er redusert med 1,0 mnok, medan det på privat er auka med 0,3 mnok.

LN09 – Auke i konsesjonsavgift på 0,2 mnok vert avsett til næringsfond.

Sum driftsutgifter aukar med 34,0 mnok i forhold til opphavleg budsjett 2016

LN11 – På grunn av mottak av einslege mindreårige flytningar er lønnsutgiftene auka med 3,4 mnok. Budsjettet er justert for 1,8 mnok auka lønnskostnader til ulike tiltak som er finansiert av øyremerka midlar. Innsparingskrav som ikkje er konkretiserte har vorte ført som ein minuspost på løn, då det er denne posten dei fleste innsparingane må takast frå. I 1. tertial er det korrigert for konkrete innsparingstiltak, og 1,7 mnok av desse er teke frå andre postar enn løn.

LN12 - Sosiale utgifter er redusert med 1,0 mnok etter nye prognosar frå pensjonsselskapa og for lågt nivå på arbeidsgjevaravgift.

LN13 - 1,7 mnok i auke er driftskostnader knytt til ulike tiltak som er finansiert av øyremerka midlar. Utgifter til husleige, transport og velferdstiltak knytt til einslege mindreårige flyktningar er på 1,0 mnok. Konsulentmidlar er auka med 0,3 mnok i samband med HST vedtak på Hordalandsdiagonal. Ulike endringar mellom LN-område og konkretisering av innsparingar medfører totalt 0,7 mnok i auke.

LN14 – Kjøp av private er auka med 0,3 mnok. Dette er knytt til ulike tiltak som er finansiert av øyremerka midlar. Kostnad til besøksheimar for einslege mindreårige flyktningar gjev ein auke på 0,4 mnok. Andre årsaker til auke er konkretisering av innsparingskrav (1,0), endring mellom LN-område (1,6 mnok) og reversering av statleggjering av skatteoppkrevjar (0,1 mnok).

LN15 - Endring mellom LN-område gjev ein reduksjon på 2,2 mnok. Bruttoføring av kraft gjev auke på 23,3 mnok på kjøp av kraft, kjøp av nett og overskotskatt. Andre endringar på LN-området er konkretisering av innsparing (0,5), mva kompensasjon (-1,0), utbetalte spelemidlar (0,3) og overføring til private (0,1).

Eksterne finanstransaksjoner er redusert med 0,45 mnok.

Utbytte frå BKK er auka med 0,45 mnok.

Netto driftsresultat etter 1. tertial er 5,1 mnok dårlegare enn opphavleg budsjett 2016

Fondsdisponeringar

Bruk av fondsmidlar er auka med 2,6 mnok. I staden for å setja av til disposisjonsfond, må det brukast 0,1 mnok til finansiering av drifta. Auken på bruk av bundne fond er finansiering av fleire større og mindre tiltak, der tidlegare mottekne midlar er avsett til fond.

Avsetjingar er redusert med 2,8 mnok. Budsjettet er justert med 0,9 mnok på rente på fond, der 0,2 mnok er overført til investeringsfond. Til disposisjonsfond er avsetjingane redusert med 5,8 mnok, medan avsetjingane til bundne fond er auka med 2,8 mnok. Bruk av VA-fond er redusert med 0,6 mnok.

7 Rammeområda - drift

Tabellen under viser hovudoversikt drift fordelt på vedteke KOSTRA-tema for Kvam herad. Tal i 1.000

Hovudoversikt drift 2016 (ekskl. sos.kost og avskr.) Fordelt på Kostra-tema							
	Forbruk tom April 2016	Forbruk i % tom 1.tertial	Opphavleg budsjett		1. tertial 2016		
Tema (i 1000 kr)	Netto forbruk 2016	Netto	Brt. utg. 2016	Netto utg 2016	Brt. utg. 2016	Netto utg 2016	Endring 1. tertial
Politisk verksemd	1 414	30 %	4 811	4 769	5 015	4 673	-96
Adm. og fellesutgifter	19 591	65 %	39 917	29 976	40 464	30 323	347
Barnehagar	16 113	33 %	61 876	48 314	62 221	48 524	211
Grunnskule	37 310	36 %	122 641	103 140	123 836	103 005	-135
Kommunehelse	7 868	32 %	31 241	24 450	32 246	24 801	351
Helse- og omsorgstenesta	51 178	40 %	177 039	129 474	179 520	132 559	3 085
Sosialteneste og NAV	9 747	35 %	31 326	28 067	31 774	28 144	78
Barnevern	5 477	32 %	18 589	17 176	22 983	16 789	-388
Bustader	(3 741)	47 %	9 151	-7 969	9 152	-7 969	0
Plan	2 157	40 %	14 547	5 402	13 807	4 663	-739
Næringsstøtte og komm. forretningsdrift	(646)	12 %	16 087	-5 425	38 574	-3 746	1 679
Brann og ulykkesvern	2 302	32 %	9 426	7 158	9 426	7 158	0
Samferdsle og grøntanlegg	3 126	29 %	15 334	10 781	15 334	10 781	0
Vatn avløp og renovasjon/avfall	(5 117)	35 %	22 030	-14 672	23 234	-14 468	204
Kultur	4 760	30 %	23 522	15 927	23 822	15 927	0
Kyrkje	1 924	35 %	5 455	5 437	5 455	5 437	0
Skatt og rammetilskot	(193 799)	35 %	0	-551 983	3 200	-550 500	1 483
Finans	12 947	34 %	53 890	38 415	48 938	33 283	-5 132
Komp. For mva i investring	-	#DIV/o!	0	0	0	0	0
Årets resultat	-		0	0	0	0	0
Motpost avskrivningar	-	0 %	0	-39 779	0	-39 779	0
Sum			656 882	-151 342	689 002	-150 394	948

1. tertial 2016 viser nytt budsjett etter endringar i perioden februar til april 2016. Opphavleg budsjett viser vedteke budsjett i HST inkludert justeringar vedteke i budsjettmøtet.

Normalforbruket per 1. tertial er 36,8% på fastløn og 33,3% for jamne utgifter. På grunn av at dei store utgiftene og inntektene ikkje kjem jamleg gjennom året, vil forbruksprosenten ofte avvike frå normalforbruket.

Andre opplysningar:

Alle sosiale utgifter er tekne ut av tabellen. Budsjettjusteringar på bakgrunn av nye prognosar frå pensjonsselskapa kan medføre store endringane på det enkelte rammeområde. Sidan dette er kostnader som einingane ikkje kan påverke direkte, vert dei halde utanfor denne tabellen.

Dei vesentlege endringane i lønsnivå vert difor kommentert pr. tema, medan sosiale utgifter vert kommentert for seg.

I 1. tertial 2016 vert alle endringar på rammeområde samla i ein tabell. Endringane vert ikkje spesifisert på den enkelte funksjon i eigne tabellar for kvart område.

Forklaringar til endringar i budsjett etter 1.tertial 2016:

På tvers av rammeområda: I opphavleg budsjett vart vedtekne innsparingskrav plassert i store samlepostar. På 1. tertial har einingane klart å konkretisere meir på kva område dei skal ta innsparingane. I tillegg er det gjort interne om fordelingar og rettingar. Alt dette til saman gjer at det vert ein del justeringar mellom rammeområda som ikkje er nødvendig å kommentere på kvart nivå. Nedanfor vil kun endringar som ikkje er knytt til konkretisering av innsparingar og andre justeringar verta kommentert.

Næringstøtte og kommunal forretningsdrift: Det er forventa at inntekter på heimfall og konsesjonskraft vil verta redusert i forhold til opphavleg budsjett (1,7 mnok i reduksjon).

Skatt og rammetilskot: Det er forventa at skatteinntektene vert redusert med 4,5 mnok, medan rammetilskotet vert auka med 1,9 mnok. Eigedomskatt er redusert med totalt 0,7 mnok.

Finans: Budsjettet er justert for ein auke i aksjeutbytte BKK (0,45 mnok i auke). Det vert avsett 0,9 mnok til rente på fond. Avsetning til disposisjonsfond er redusert med 5,5 mnok på 1. tertial 2016.

7.1 Rammeområde, sosiale kostnader

Sosiale kostnader inkludert premieavvik						
	Rek 15 (netto)	Forbruk tom April 2016	Forbruk i % tom 1.tertial	1.tertial 2016 rev. budsjett	Opphavleg bud 2016	Endring 1. tertial
Politisk verksemd	468	118	25 %	480	495	-15
Adm. og fellesutgifter	8 059	4 770	118 %	4 033	-611	4 645
Barnehagar	14 509	5 528	34 %	16 195	16 709	-514
Grunnskule	27 644	9 486	33 %	28 409	28 607	-198
Kommunehelse	4 583	1 858	44 %	4 210	4 836	-626
Pleie- og omsorgstenesta	41 545	16 163	40 %	39 960	43 252	-3 293
Sosialteneste og NAV	2 378	1 002	32 %	3 083	3 263	-180
Barnevern	2 296	887	35 %	2 544	2 694	-151
Bustader	861	79	8 %	940	941	-1
Plan	2 140	830	36 %	2 279	2 442	-163
Næringsstøtte og komm. forretningsdrift	523	174	37 %	469	493	-24
Brann og ulykkesvern	1 454	526	35 %	1 520	1 583	-63
Samferdsle og grøntanlegg	2 135	339	16 %	2 062	2 107	-45
Vatn avløp og renovasjon/avfall	1 033	208	18 %	1 156	1 360	-204
Kultur	2 808	981	31 %	3 212	3 327	-115
Kyrkje	43	0	0 %	63	63	0
Totalt	112 477	42 949	39 %	110 616	111 563	-948

Dei sosiale kostnadene inkluderer pensjon, premieavvik på pensjon, gruppelivsforsikring, arbeidsgjevaravgift, arbeidsgjevaravgift av premieavvik og redusert arbeidsgjevaravgift av trygderefusjon.

Sosiale kostnader er justert for nye prognosar frå KLP. Prognosar på premieinnbetaling eksklusiv arbeidstakarandel i KLP er redusert med 6,5 mnok. Premieavviket er justert opp med 4,5 mnok. Reduksjon i pensjonspremie og auke premieavvik gjev ein reduksjon på 1,5 mnok i arbeidsgjevaravgift.

Arbeidsgjevaravgifta er likevel totalt sett auka med 1,1 mnok fordi det i 1. tertial er justert for eit for lavt opphavleg budsjett på arbeidsgjevaravgift.

8 Økonomisk hovedoversikt - investering

Økonomisk hovedoversikt – investeringsbudsjett 2016, endringer i 1. tertial. Tal i 1.000

INVESTERINGSINNTEKTER		Rek 2016, April	Opph.bud 2016	Budsjett 2016 etter 1. tertial	Endring i 1. tertialet	
LN01	Sal av driftsmidler og fast eiendom	19 161	7 210	7 210	0	
LN02	Andre salgsinntekter	0	33	33	0	
LN03	Refusjoner	362	8 900	8 900	0	
LN04	Kompensasjon for mva	5 268	38 091	49 176	11 085	
LN06	Andre overføringer	887	700	700	0	
LN07	Renteinntekter og utbytte	4	0	0	0	
LN08	Sum inntekter	L	25 681	54 934	66 019	11 085
INVESTERINGSUTGIFTER						
LN09	Lønnsutgifter	4	176	176	0	
LN10	Sosiale utgifter	0	65	65	0	
LN11	Kjøp av varer og tenester i kommunal egenproduksjon	35 495	202 730	241 280	38 550	
LN12	Kjøp av tjenester som erstatter egenproduksjon	0	1 113	1 113	0	
LN13	Overføringer	5 298	42 138	53 223	11 085	
LN14	Renteutgifter og omkostninger	439	0	0	0	
LN16	Sum utgifter	M	41 236	246 222	295 857	49 635
FINANSUTGIFTER						
LN17	Avdragsutgifter	798	2 900	2 900	0	
LN18	Utlån	276	10 000	10 000	0	
LN19	Kjøp av aksjer og andeler	10	21 076	21 076	0	
LN21	Avsatt til ubundne investeringsfond	5 816	7 100	7 100	0	
LN22	Avsetninger til bundne fond	0	0	200	200	
LN23	Sum finanstransaksjonar	N	6 900	41 076	41 276	200
LN24	Finanseringsbehov	O=M+N-L	22 454	232 364	271 114	38 750
FINANSIERING						
LN25	Bruk av lån	276	214 518	232 578	18 060	
LN27	Mottekte avdrag på utlån	668	2 900	2 900	0	
LN28	Overføringer fra driftsregnskapet	0	0	200	200	
LN31	Bruk av bundne driftsfond	0	5 000	8 276	3 276	
LN32	Bruk av ubundne investeringsfond	500	9 220	19 220	10 000	
LN33	Bruk av bundne investeringsfond	0	726	7 940	7 214	
LN34	Sum finansiering	R	1 444	232 364	271 114	38 750
LN35	Udekket/udisponert		21 010	0	0	0

Kommentar til investeringsrekneskapen (tal i tabell i 1.000):

Sum investeringsinntekter auka med 11,1 mnok i forhold til vedteke budsjett

Auken i inntekter kjem av auke/forskyving i mva.kompensasjon på ulike investeringsprosjekt (inntekt LN04, utgift LN13), der dei to største er P60134 (KFL, 4,3 mnok) og P60168/9 (Toloheimen/Øysteseheimen, 3,2 mnok).

Sum investeringsutgifter er auka med 49,6 mnok i forhold til vedteke budsjett

Auken i utgifter gjeld auka rammer til utviding av prosjektrammer på 38,6 mnok og mva.kompensasjon på 11,1 mnok. Den største auken kjem på P60134 (KFL 17 mnok) og P60168/9 (Toloheimen/Øysteseheimen, 12,6 mnok) og P61120 (VA Kvammapakken 5,5 mnok. Ulike investeringsprosjekt for dagsenter til demente ligg inne med 2,6 mnok. Viser til kapittel om endringar og risikomoment – investering og prosjektoversikt for detaljar.

Sum finanstransaksjonar er auka med 0,2 mnok i forhold til vedteke budsjett

Det er overført 0,2 mnok frå drift til rentestyrking av fondsmidlar.

Sum finansiering er auka med 38,8 mnok i forhold til vedteke budsjett

Låneopptaket er auka med 18,1 mnok til finansieringa av m.a. P62134 (KFL, 7 mnok), P60168/9 (Toloheimen/Øysteseheimen, 5,7 mnok), P611120 (Kvammapakken, 5,5 mnok) og P62153 (Sandven, 6,4 mnok). Ulike tidsforskyvingar reduserer lånebehovet.

Det er overført 0,2 mnok frå drift til pliktig avsetning av rente på fond (LN28), sjå LN22.

Investeringsprosjekta for dagsenter er finansiert med øyremarka fondsmidlar(bunde driftsfond) frå staten på 2,6 mnok. I tillegg er 0,7 mnok til Melstveitvegen korrigert frå LN33 til LN31.

Det er brukt 10 mnok av ubundne invest.fond til P62134 (KFL), LN32. Det er brukt 7 mnok til finansiering av P60168/9 (Toloheimen/Øysteseheimen) og 1 mnok til P62165 (Sandven).

9 Prosjektoversikt

Prosjektoversikten nedanfor viser totalrammene for drifts- og investeringsprosjekt, der mva.kompensasjon og evt. sjukerefusjon er trekt ut av totalsummen.

Tekst	Forbruk totalt per 2016	Bud T.o.m 2016	Bud 2016	Bud 2017	Bud 2018	Bud 2019	Total-ramme (eksl. mva.komp, inkl. fonds-avsetning)	Rest på total ramme
Sum nye driftsprosjekt	0	0	0	0	0	0	0	0
P18161 1* Prosess- og org.gjennomgang - LEAN	478	1 000	1 000	0	0	0	1 000	522
P61167 1* Kartlegging tilstand av kommunale vegar	0	250	250	0	0	0	250	250
P62161 1* Rehabilitering bustader Hatlevegen	0	816	816	0	0	0	816	816
P62162 1* Kartlegging tilstand av kommunale bygg	0	250	250	0	0	0	250	250
P65162 1* Redningsbil Ålvik	0	225	225	0	0	0	225	225
P70132 1* Reg.plan Tokageilet-Ungd.heimen	87	500	500	0	0	0	500	413
P70133 1* Reg.plan NAF-Eikedalen	155	500	500	0	0	0	500	345
P70134 1*Reguleringsplan Busdalen/Grustaket	693	1 050	300	0	0	0	1 050	357
P70151 1* Ei dør - Hardanger Fartøyvernssenter	0	2 000	2 000	0	0	0	2 000	2 000
P71091 1* Kompensasjonsmidlar tettstadutvikling Ålvik	1 335	4 150	2 550	0	0	0	4 150	2 815
P71095 1* Reguleringsplan Håfjellstunnel	481	750	80	0	0	0	750	269
P71096 1* Reguleringsplan Fyksesund bru -Steinstø	46	200	0	0	2 000	0	2 200	2 154
P71170 1*Reguleringsplan Fjerabygde - Rosseland	0	0	0	300	0	0	300	300
Sum aktive driftsprosjekt	3 276	11 691	8 471	300	2 000	0	13 991	10 715
Sum driftsprosjekt	3 276	11 691	8 471	300	2 000	0	13 991	10 715

Tekst	Forbruk totalt per 2016	Bud T.o.m 2016	Bud 2016	Bud 2017	Bud 2018	Bud 2019	Total-ramme (eksl. mva.komp, inkl. fonds-avsetning)	Rest på total ramme
P37162 0* Dagsenter Strandebarm	0	800	800	0	0	0	800	800
P37163 0* Dagsenter Øystese	0	650	650	0	0	0	650	650
P37164 0* Dagsenter Ålvik	0	1 100	1 100	0	0	0	1 100	1 100
P60168 0* Toloheimen - tilbygg og ombygging	0	9 920	9 920	0	0	0	9 920	9 920
P60169 0* Øysteseheimen - tilbygg og ombygging	0	2 720	2 720	0	0	0	2 720	2 720
P61170 0* VA-leidning Kvammapakken (Evighetssvingen - To	0	1 000	1 000	10 000	0	0	11 000	11 000
P62165 0* Infrastruktur ind.område Sandvenhagen	0	1 000	1 000	0	0	0	1 000	1 000
Sum nye investeringsprosjekt	0	17 190	17 190	10 000	0	0	27 190	27 190

Tekst	Forbruk totalt per 2016	Bud T.o.m 2016	Bud 2016	Bud 2017	Bud 2018	Bud 2019	Total-ramme (eksl. mva.komp, inkl. fonds-avsetning)	Rest på total ramme
P13161 0* IT-investeringar 2016	115	1 440	1 440	0	0	0	1 440	1 325
P13171 0* IT-investeringar 2017	0	0	0	1 440	0	0	1 440	1 440
P13191 0* IT-investeringar 2019	0	0	0	0	0	1 440	1 440	1 440
P16151 0* Aggregat IT-system	88	800	710	0	0	0	800	712
P16152 0* Telefon- og varslingsystem	269	1 600	1 600	0	0	0	1 600	1 331
P16154 0* PC PLO	219	400	100	0	0	0	400	181
P16161 0* IKT i skule og barnehage	0	1 000	1 000	850	850	550	3 250	3 250
P16181 0* IT-investeringar 2018	0	0	0	0	1 440	0	1 440	1 440
P17141 0* Kjøp av modulbygg	0	1 600	1 600	0	0	0	1 600	1 600
P18131 0* Portal- og administrasjonsprogram	1 246	1 500	300	0	0	0	1 500	254
P18133 0* Heilelektronisk arkiv	482	1 500	1 113	0	0	0	1 500	1 018
P18162 0* Oppgradering/utskifting adm.system	28	1 800	1 800	0	0	0	1 800	1 772
P19092 0* Øystese Kraft AS	149	120	0	0	0	0	120	-30
P19141 Hardangerbadet	2 164	22 500	19 366	0	0	0	22 500	20 336
P31061 0* Tomt Toloheimen-komande omsorgsbustadar	7 000	7 170	6 670	0	0	0	7 170	170
P37161 0* Takheis PLO	0	100	100	0	0	0	100	100
P60024 0* Bustadfelt - Grodalsåsen, Mikjelsgarden AS	639	9 450	8 900	0	0	0	9 450	8 811
P60025 0* Utbyggingsavtale Grodalsåsen	0	970	970	0	0	0	970	970
P60094 0* Komp.midlar veg - avkøyring industriområde St.d	465	1 500	500	0	0	0	1 500	1 035
P60096 0* Komp.midlar veg - Skjering, Bakka	0	2 500	2 500	0	0	0	2 500	2 500
P60134 0* Familie- og læringssenter	5	27 040	26 640	0	0	0	27 040	27 035
P60161 0* Asfaltering 2016	0	1 500	1 500	0	0	0	1 500	1 500
P60162 0* Oppgradering bygg 2016	14	1 000	1 000	0	0	0	1 000	986
P60166 0* Fornying teknisk utstyr 2016	252	500	500	0	0	0	500	248
P60171 0* Asfaltering 2017	0	0	0	1 500	0	0	1 500	1 500
P60172 0* Oppgradering bygg 2017	0	0	0	1 000	0	0	1 000	1 000
P60173 0* Fornying teknisk utstyr 2017	0	0	0	500	0	0	500	500
P60181 0* Asfaltering 2018	0	0	0	0	1 500	0	1 500	1 500
P60182 0* Fornying teknisk utstyr 2018	0	0	0	0	500	0	500	500
P60191 0* Asfaltering 2019	0	0	0	0	0	1 500	1 500	1 500
P60192 0* Fornying teknisk utstyr 2019	0	0	0	0	0	500	500	500
P61141 0* Avkøyring Mo	0	200	0	0	0	0	200	200
P61142 0* Næringsareal Mo	0	2 000	2 000	0	0	0	2 000	2 000
P61143 0* Veg Sandvenhagen/Sæland	97	2 400	2 000	0	0	0	2 400	2 303
P61145 0* Trafikksikringstiltak - HST-132/12	415	750	400	0	0	0	750	335
P61147 0* Skutlbergvegen - rassikring og veg	4 609	5 075	1 280	0	0	0	5 075	466
P61151 0* Kryss Tolo - Buspareklubben	2	1 600	1 600	0	0	0	1 600	1 598
P61152 0* Bruprosjekt - Netelandsbrua	288	3 250	3 000	0	0	0	3 250	2 962
P61153 0* Parkering Bjørketeigen	0	1 000	1 000	0	0	0	1 000	1 000
P61155 0* Rassikring - murar og fjell	1 111	1 000	400	0	0	0	1 000	-111
P61156 0* Melstveitvegen	3 042	3 700	1 221	0	0	0	3 700	658
P61166 0* Utskifting til LED i veglys	0	2 450	2 450	2 450	0	0	4 900	4 900
P62132 0* Bårehus Øystese	212	4 200	4 047	0	0	0	4 200	3 988
P62151 0* Kjøp av veg/grunn Vikøvevjo	1 725	2 300	0	0	0	0	2 300	575
P62152 0* Røpmingsveg rådhuset	0	0	0	400	0	0	400	400
P62153 0* Oppgr. av område/bygg teknisk Sandven	4 116	8 400	8 300	0	0	0	8 400	4 284
P62155 0* Branntryggleik Strandebarmsheimen	530	1 200	1 188	0	0	0	1 200	670
P62163 0* Rassikring i Bergshagen	0	2 000	2 000	0	0	0	2 000	2 000
P62171 0* Utskifting glas og fasade rådhus	0	0	0	1 000	1 000	0	2 000	2 000
P62181 0* Oppgradering bygg 2018	0	0	0	0	1 000	0	1 000	1 000
P62191 0* Oppgradering bygg 2019	0	0	0	0	0	1 000	1 000	1 000
P65161 0* Digitalt naudnett - kompatibel GPS	0	230	230	180	0	0	410	410
P70131 0* Skytebane Vangdalsåsen	13 233	13 000	0	0	0	0	13 000	-233
P71092 0* Strandvegen (HST 048/09)	32 382	32 621	0	0	0	0	32 621	239
P71093 0* Oppgradering Mundheim sentrum	10	262	240	0	0	0	262	252
Sum aktive investeringsprosjekt	74 906	173 627	109 665	9 320	6 290	4 990	194 227	119 321

Tekst	Forbruk totalt per 2016	Bud T.o.m 2016	Bud 2016	Bud 2017	Bud 2018	Bud 2019	Total- ramme (eksl. mva.komp, inkl. fonds- avsetning)	Rest på total ramme
P90131 0* Ålvik skule	2 502	40 603	37 482	0	0	0	40 603	38 101
P91140 0* Barnehage - Felles	3 943	7 700	4 000	0	0	0	7 700	3 757
P91141 0* Barnehage - Strandebarm	3 472	9 000	8 000	10 000	0	0	19 000	15 528
P91142 0* Barnehage - Tørvikbygd	14 594	23 500	12 400	0	0	0	23 500	8 906
P91143 0* Barnehage - Norheimsund	8 971	20 000	18 000	15 000	0	0	35 000	26 029
P91144 0* Barnehage - Øystese	19 807	33 000	17 000	0	0	0	33 000	13 193
Sum aktive skule- og barnehageprosjekt	53 290	133 803	96 882	25 000	0	0	158 803	105 513
P60153 0* Ny vassledning, Fosse	0	2 400	2 200	0	0	0	2 400	2 400
P60158 0* VA Høgdebasseng Ålvik	0	1 200	1 200	0	0	0	1 200	1 200
P60159 0* VA-leidning Kvammapakken (Øystese sentr. - Strø	963	3 500	2 500	800	0	0	4 300	3 337
P60167 0* Fornying teknisk utstyr VAR 2016	0	835	835	0	0	0	835	835
P60174 0* Fornying teknisk utstyr VAR 2017	0	0	0	500	0	0	500	500
P60183 0* Fornying teknisk utstyr VAR 2018	0	0	0	0	500	0	500	500
P60193 0* Fornying teknisk utstyr VAR 2019	0	0	0	0	0	500	500	500
P61073 0* Ny pumpestasjon P5, Tolo	182	283	100	1 718	0	0	2 000	1 818
P61081 0* Utsleppsanering Evjo, Øystese	130	853	0	0	0	0	853	722
P61082 0* VA-anlegg mot Eikedalen	27 940	27 200	934	0	0	0	27 200	-740
P61091 0* Felles slamavskiljar Vikøy	0	200	200	1 300	0	0	1 500	1 500
P61102 0* Vasssleidning Torpe, vidareføring	4 104	9 300	1 800	0	0	0	9 300	5 196
P61111 0* Oppgradering hovudrenseanlegg avløp	1 408	11 300	7 000	50 000	16 700	0	78 000	76 592
P61113 0* Oppgr. av eksisterande vassverk i Kvam	671	2 750	750	750	0	0	3 500	2 829
P61114 1* Oppdatering vassforsyningsplan	25	500	500	0	0	0	500	475
P61115 0* Sanering VA Skutlalia	0	200	200	1 800	0	0	2 000	2 000
P61116 0* Sanering Norheim	160	1 570	1 500	0	0	0	1 570	1 410
P61117 1* Oppdatering avløpsplan	25	500	500	0	0	0	500	475
P61118 0* Reserveforsyning vatn	0	100	100	1 000	900	0	2 000	2 000
P61120 0* VA-leidning Kvammapakken (Skipadalen - Evighet	6 814	10 650	6 500	1 000	0	0	11 650	4 836
P61146 0* Prosjektering VA-infrastruktur Tolomarka	67	150	0	0	0	0	150	83
P61148 0* Vassledning Torpevegen, veg- og murarbeid	5 066	7 800	3 540	0	0	0	7 800	2 734
P61154 0* Sanering Norheimsund (Haldeplassen - Straumen	109	150	0	350	0	0	500	391
P61159 0* VA-pumpestasjon ved Fartøyvernseret	1	2 000	2 000	0	0	0	2 000	1 999
P61160 0* Sanering VA Kvam herad, 2016 - vatn	0	1 500	1 500	0	0	0	1 500	1 500
P61161 0* Kloakksanering Ålvik	0	500	500	0	0	0	500	500
P61163 0* Øvrige VA-prosjekt 2015/2016	1 856	4 000	0	0	0	0	4 000	2 144
P61164 0* VA-sanering Øystese sentrum/vest	19	1 700	1 700	4 587	0	0	6 287	6 268
P61165 0* Opning av dam på Solhaug	77	100	100	200	700	0	1 000	923
P61168 0* Sigevatn Tolomarka	0	500	500	2 500	0	0	3 000	3 000
P61169 0* Sanering VA Kvam herad, 2016 - avlaup	0	1 500	1 500	0	0	0	1 500	1 500
Sum aktive VA-prosjekt	49 618	93 240	38 159	66 505	18 800	500	179 045	129 427
Sum investeringsprosjekt	177 814	417 860	261 896	101 825	25 090	5 490	550 265	372 451

10 Statuskommentar til budsjettvedtak, sak 094/15

Nummer	Tekst	Status
1. Skatt på eige og inntekt	Skatt på eige og inntekt vil verta utlikna med maksimalsatsane som Stortinget fastset. Avsetnad til skattemargin skal vera på 10%.	Lagt til grunn i skatterekneskapen.
2. Eigedomsskatt	<p>a) Med heimel for utskrivning i medhald av Eigedomsskattelova § 2 og 3, skal eigedomsskatten i 2016 gjelda heile heradet.</p> <p>b) Eigedomsskattesatsen i 2016 vert 7,0 promille i samsvar med eigedomsskattelova § 11, fyrste ledd.</p> <p>c) Differensiering: I medhald av eigedomsskattelova § 12 bokstav a, vert skattesatsen (skattøyre) for bustader og fritidshus sett til 4 promille.</p> <p>d) Botnfrådrag: Det vert ikkje gjeve botnfrådrag på bustaddelen i eigedomar/fritidseigedomar.</p> <p>e) Fritak for eigedomar etter eigedomsskattelova § 7 vert gjeve for eigedomar som fell inn under § 7 a (Eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten) og § 7 b (bygning som har historisk verde).</p> <p>f) Nyoppført bygning som vert nytta til husværevort etter søknad friteken for eigedomsskatt etter eigedomsskattelova i § 7 i 5 år frå den tida bygningen vart ferdig eller heradsstyret endrar eller opphevar fritaket.</p> <p>g) Takstvedtekter for eigedomsskatt i Kvam herad vedteke i heradstyre 18.12.2012 skal gjelda for eigedomsskatteåret 2016, jf. Eigedomsskattelova §10.</p>	Punkt a-g er lagt til grunn for utfakturering av eigedomsskatt

<p>3. Låneopptak</p>	<p>a. Rådmannen får fullmakt til å inngå avtaler om opptak av nye obligasjonslån, sertifikatlån eller andre lån til finansiering av investeringsprosjekt etter kvart som dei vert vedtekne, samt å avtala nærare lånetidspunkt og lånevilkår, og underteikne lånekontraktar. Lånebehovet for 2016 er på 195,7 mill.kr med fråtrekk av ubrukte lånemidlar pr. 1.1.2016.</p> <p>b. Rådmannen får fullmakt til å inngå avtale med Husbanken om inntil 10,0 mill. kr. i lån til vidare utlån (Startlån).</p> <p>c. Rådmannen får fullmakt til å inngå avtaler om refinansiering av eksisterande lån, til å inngå avtale om lånetidspunkt og lånevilkår, samt underteikne lånekontraktar.</p> <p>d. Det skal betalast 32,2 mill.kr i avdrag i 2016 på ordinære lån og 2,9 mill.kr i Husbanklån. Rådmannen står fritt til å betala budsjetterte avdrag på dei lån han finn føremålstenleg, uavhengig av opprinneleg vedtak.</p> <p>e. I følge vedteken plasseringsstrategi for Kvam herad vert det vedteke å oppretthalde trekkrett i kontosystemet til Kvam herad. Trekkretten for 2016 skal vera på inntil 40 mill.kr.</p>	<p>a. Ubrukte lånemidlar pr. 1.1.2016 utgjorde 120,9 mill.kr, dvs. at behovet for nye lån var ca 56 mill.kr. Lånebehovet auka tertialane, men på grunn av sannsynlege tidsforskyvingar, er ikkje låneopptaket foreslått auka. Det er teke opp eit lån på 54 mill.kr.</p> <p>b. Det er teke opp Husbanklån på 10 mnok.</p> <p>c. 164 mnok er refinansiert.</p> <p>d. Det meste av avdraga vert betalt om hausten. Så langt er det betalt 3,6 mnok i avdrag.</p> <p>e. Trekkretten på 40 mnok er berre brukt i korte periodar.</p>
<p>4. Flyktningar</p>	<p>Kvam herad skal ta i mot 110 flyktningar i perioden 2016-2019. Talet er inklusiv familiegjenforening.</p>	<p>Per 1. tertial var det busett 4 flyktningar. I tillegg vart det busett nokre flyktningar av 2016-kvoten på slutten av 2015.</p>
<p>5. Møtegodtgjersla og andre politiske godtgjersler</p>	<p>a. Møtegodtgjersla for 2016 er kr 1.000 i tråd med HST-070/15, «Arbeidsvilkår for folkevalde i Kvam herad 2015-2019»</p> <p>b. Godtgjersle til ordførar, varaordførar og leiar for næring, plan og bygg, vert fastsett i tråd med «Arbeidsvilkår for folkevalde i Kvam herad 2015-2019»</p>	<p>Lagt til grunn i utbetaling av godtgjersler i 2016.</p>
<p>6. Økonomiske rammer</p>	<p>a. Budsjetten for 2016 er definert gjennom obligatoriske hovudoversikter for drift og investering. Rådmannen får fullmakt til å fordela driftsramma i samsvar med fordeling per tenesteområde i tråd med budsjettskjema 1B. Investeringsbudsjettet vert fordelt per investeringsprosjekt i tråd med</p>	<p>a. Eventuelle endringar vert kommentert i tertialen.</p> <p>b. I tråd med vedtak.</p> <p>c. Noko av lønspotten er</p>

	<p>budsjettskjema 2B.</p> <p>b. Avgiftsbudsjett og kommunale gebyr vert vedteke i eiga sak, i samsvar med føresetnader i driftsbudsjettet.</p> <p>c. Rådmannen får fullmakt til å fordela lønspott og fellesutgifter på tenesteområda.</p> <p>d. Rådmannen får fullmakt til å inngå avtalar om kjøp av 5 bustader på inntil 4 mill.kr. per stykk per år. Eventuelle kjøp vert finansiert med lån.</p> <p>e. Rådmannen får fullmakt til å bruka opp til 2 mill.kr per krisehending som strakstiltak i eventuelle krisesituasjonar.</p> <p>f. Heimfallsinnteker og sal av konsesjonskraft utover opprinneleg budsjett for 2016, skal setjast av i eit kraftfond.</p> <p>g. For å gjera økonomien til Kvam herad meir robust i møte med større, uventa endringar i kommuneøkonomien, skal kommunen byggja opp eit nytt disposisjonsfond tilsvarande 4% av driftsutgiftene.</p>	<p>fordelt i 1. tertial, men det meste kjem i 2.</p> <p>d. Fullmakta er ikkje nytta per 1. tertial.</p> <p>e. Fullmakta er ikkje nytta per 1. tertial.</p> <p>f. Inntektene ligg under budsjett per 1. tertial.</p> <p>g. Så langt ser det ut som at inntektene vert under budsjett, og at det ikkje vert midlar til å styrka disposisjonsfond i 2016.</p>
<p>7. Andre tiltak</p>	<p>a. Deler av spelemidlane som Kvam herad mottar f.o.m. 2017, skal i ein 3 årsperiode kunne nyttast som forskotering av spelemidlar til skytebaneanlegget i Vangdalsåsen.</p> <p>b. Kvam heradsstyre ber om løypemelding kvart halv år, om flyktnings situasjonen og integreringa i Kvam.</p> <p>c. Rådmannen skal 1.halvår 2016 leggja fram sak om oppretting av eit eigendomsutval.</p> <p>d. Biblioteket i Ålvik bør overførast til nye Ålvik skule.</p> <p>e. Bibliotek-automaten i Øystese måplasserast der folk ferdast.</p> <p>f. Innføra mat i barnehagane som eit pedagogisk tilbod når dei nye barnehagene er tatt i bruk.</p> <p>g. Arealplanen i kommuneplanen skal sendast ut på 1. gongs høyring innan utgangen av april 2016.</p> <p>h. Rullering av miljø og klimaplan skal vere ein del av planstrategien.</p> <p>i. Nytt prosjekt. Reguleringsplan for ny tilkomst Fjærabygda – Rosseland skal ferdigstillast innan 30.juni 2017. Finansiert via næringsfondet i 2017.</p>	<p>a. Delvis forskottering av spelemidlar er innarbeidd i øk.plan.</p> <p>b. Sjå kommentar i tertialrapport.</p> <p>c. Sak om eigendomsutval er lagt fram i same møtebolk som tertial.</p> <p>d. Formannskapet har fått orientering om at arealbehovet for å gje plass til folkebibliotek i ny skule i Ålvik, vert omfattande og kostbart, og ikkje er tilrådd. Anbodsgrunnlag for ny skule er utan bibliotek.</p> <p>e. Bibliotek-automaten som var plassert hjå Hardanger AKS hadde tekniske feil og var krevjande å administrera. For tida står automaten på lager. Rådmannen kjem</p>

		<p>attente til evt. bruk av automat i samband med ny biblioteksplan.</p> <p>f. Nye barnehagebygg er ikkje teke i bruk endå, og tiltak er ikkje sett i verk.</p> <p>g. Fristen for høyring er utsett.</p> <p>h. Planstrategien skal opp hausten 2016.</p> <p>i. Prosjektet er innarbeidd i økonomiplanen.</p>
--	--	--

11 Vedlegg

- Notat vedr. søknad frå Strandebarm båtlag
- Finansrapport
- Gjeldsrapport